

[HIV/איידס בישראל: דו"ח אפידמיולוגי תקופתי 1981 – 2021](#)

הדו"ח הנוכחי מציג נתונים שעודכנו וסווגו בהתאם לקווים המנחים של ארגון הבריאות העולמי (WHO) וזרוע האיידס של האו"ם (UNAIDS). מאגר הנתונים מתבסס על הודעות אינדיבידואליות, ומתעדכן שגרתית על-ידי השוואה עם הנתונים שבלשכות הבריאות, במרפאות HIV, במעבדה המרכזית לגילוי נגיפים, במרכז הלאומי לבקרת מחלות (ICDC) ובקופות החולים.

משנת 1981 ועד תום שנת 2021 התגלו בישראל 11,139 מקרים של נשאי HIV וחולי איידס (1,813 מתוכם שהתקדמו לאיידס). במהלך תקופה זו דווחו למשרד הבריאות על 1,746 מקרי מוות ו-1,007 אנשים שעזבו את ישראל. לפיכך, נכון לסוף שנת 2021, רשומים 8,386 אנשים החיים עם HIV/איידס בישראל.

בשנת 2021, דווח על 367 מקרים חדשים לעומת 362 בשנת 2020, שינוי של 0.8%. שיעור היארעות של HIV/איידס נשאר על אותו שיעור, 3.9 מקרים חדשים ל-100,000 אוכלוסייה (על פי נתוני האוכלוסייה בסוף 2021, לשכת הפרסום הממשלתית) (תרשים 2). שיעור זה נמוך מהקיים ברוב מדינות מערב אירופה וצפון אמריקה. עם זאת, קיימים פערים גדולים בין תת אוכלוסיות שונות בארץ.

אזרחי ישראל, כולל עולים חדשים, זכאים לביטוח בריאות ממלכתי, לעומת מבקשי מקלט שטרם קיבלו תושבות. על מנת לתת מענה לצרכים של מהגרים נשאי HIV ללא ביטוח רפואי, משרד הבריאות הוציא בשנת 2016 תכנית הנותנת טיפול חינם ל-HIV לכלל המהגרים השוהים בישראל ללא ביטוח רפואי, ללא קשר למדינת מוצאם (1). הזכאות לתכנית זו מוגבלת למהגרים שהתגוררו בישראל לפחות שישה חודשים.

בעקבות פרוץ המלחמה באוקראינה, כמעט שמונה מיליון בני אדם נאלצו לברוח, רובם נשים וילדים (2). כתוצאה מכך, מועצת האיחוד האירופי פרסמה הוראה להגנה זמנית, המבטיחה למבקשי מקלט אוקראינים את הזכות לטיפול רפואי (3). המרכז האירופאי לבקרת מחלות ומניעתן הודיע כי יש צורך בתשומת לב מיוחדת למבקשי מקלט החיים עם HIV, כולל המשך טיפול בהתאם לטיפול שקיבלו באוקראינה, שירותי הבדיקה צריכים להיות זמינים באופן חופשי והטיפול צריך להינתן ללא סטיגמה (3). משרד הבריאות, ביחד עם משרד הרווחה, נענה לצורך זה. עם הגעת הפליטים מאוקראינה, מי שנדרש לטיפול אנטי-רטרו-ויראלי קיבל אותו גם אם היה באותה עת ללא מעמד ופחות מחצי שנה במדינה. מהלך יזום זה היה חשוב בשמירת בריאותם של אותם פליטים וכן בשמירה על בריאות הציבור.

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF HEALTH
PUBLIC HEALTH DIRECTORATE
DIVISION OF EPIDEMIOLOGY
DEPARTMENT OF TUBERCULOSIS & AIDS
JERUSALEM

משרד הבריאות
חטיבת בריאות הציבור
האגף לאפידמיולוגיה
המחלקה לשחפת ואיידס
ירושלים

ציטוטים

1. התוכנית הלאומית למניעת HIV וטיפול במהגרים נשאי HIV חסרי ביטוח רפואי. חוזר מנכ"ל משרד הבריאות מס' 9/2016 מ-27.10.2016

https://www.health.gov.il/hozer/mk09_2016.pdf

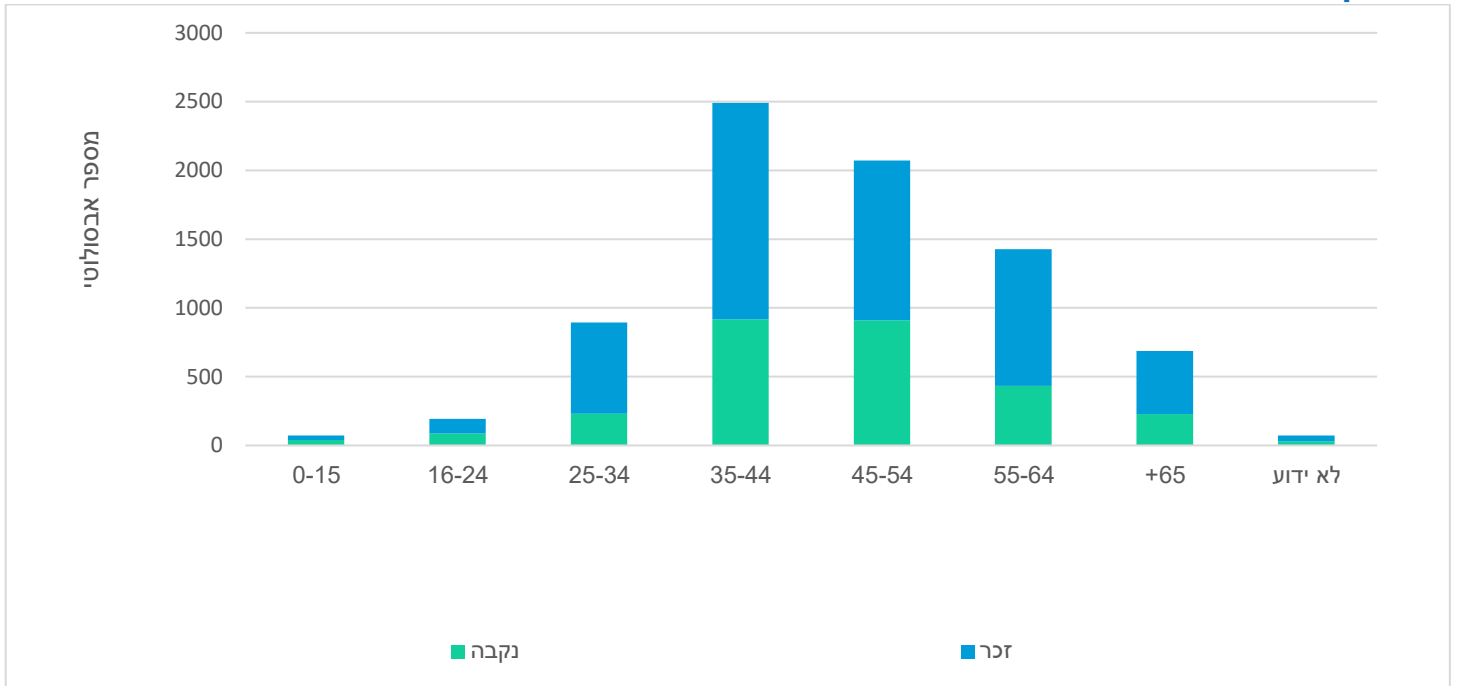
2. UNHCR. Operational Data Portal: Ukrainian Refugee Situation [Internet]. 2022. Available from: <https://data.unhcr.org/en/situations/ukraine>
3. European Centre for Disease Prevention and Control. Operational considerations for the provision of the HIV continuum of care for refugees from Ukraine in the EU/EEA. 2022;(July). <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/operational-considerations-provision-hiv-continuum-care-refugees-ukraine-eueea>

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

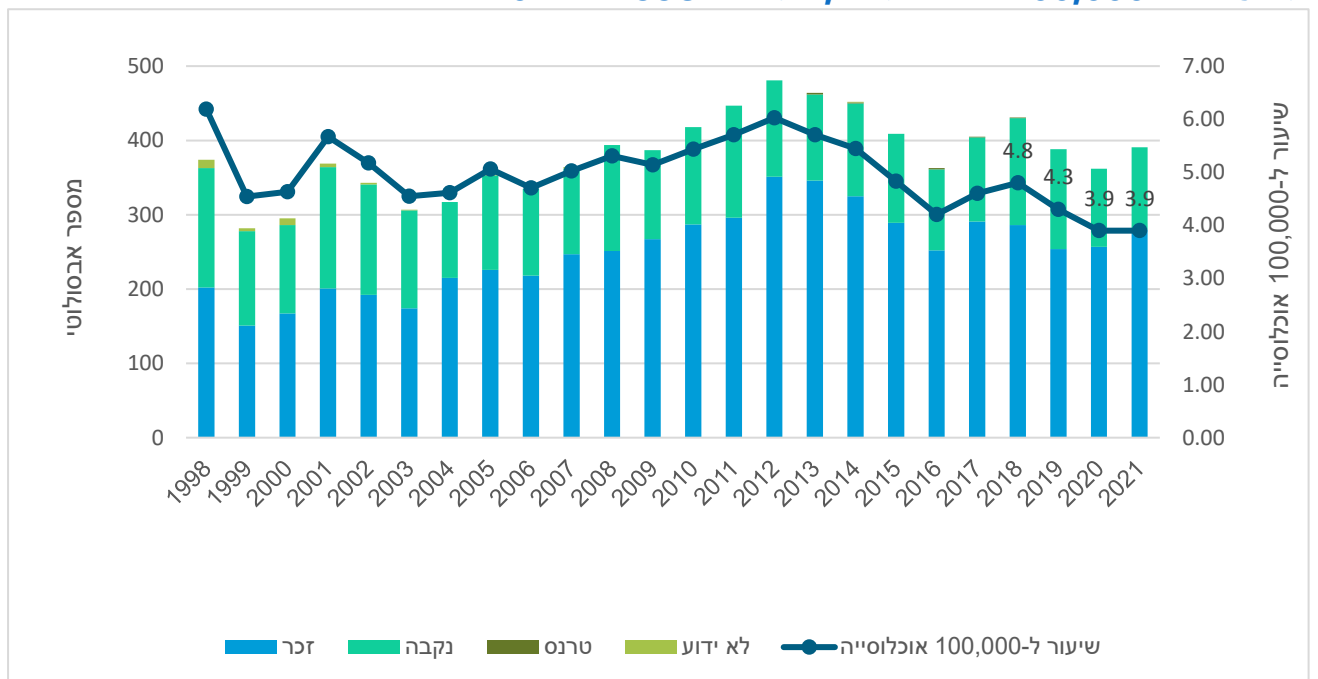
MINISTRY OF HEALTH
PUBLIC HEALTH DIRECTORATE
DIVISION OF EPIDEMIOLOGY
DEPARTMENT OF TUBERCULOSIS & AIDS
JERUSALEM

משרד הבריאות
חטיבת בריאות הציבור
האגף לאפידמיולוגיה
המחלקה לשחפת ואיידס
ירושלים

תרשים 1: נשאי HIV החיים עם הנגיף בישראל בסוף שנת 2021,
לפי מין וגיל - מספר מצטבר

תרשים 2: נשאי HIV וחולי איידס מדווחים, לפי מין ושנת דיווח, ושיעורי היארעות
שנתיים ל-100,000 אוכלוסייה, ישראל 1998 – 2021

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF HEALTH
PUBLIC HEALTH DIRECTORATE
DIVISION OF EPIDEMIOLOGY
DEPARTMENT OF TUBERCULOSIS & AIDS
JERUSALEM

משרד הבריאות
חטיבת בריאות הציבור
האגף לאפידמיולוגיה
המחלקה לשחפת ואיידס
ירושלים

טבלה 1: מספר מצטבר של נשאי HIV מדווחים, לפי מין ודרך העברה, ישראל
1981-2021

מקרים מדווחים ב-2021	עזבו את ישראל	נפטרים	סה"כ	לא ידוע	טרנס	נקבה	זכר	קבוצות לפי דרכי העברה
136	127	89	2,629	-	8	-	2,621	גברים המקיימים יחסי מין עם גברים
11	75	233	1,058	9	-	219	830	משתמשי סמים בהזרקה
0	1	23	53	-	-	6	47	מקבלי מוצרי דם
63	280	202	2,868	16	-	1,546	1,306	מוצא מארץ אנדמית ל- HIV
1 15	17	25	387	-	-	280	107	שותפים מיניים מקבוצות מעלה
82	119	69	1,303	10	-	663	638	יחסי מין עם שותף מיני עם סטטוס HIV לא ידוע
9	5	1	235	-	-	127	109	מאם לילוד
31	288	31	842	70	-	265	449	אחר / לא ידוע
347	912	673	9,326	105	8	3,106	6,107	סה"כ

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

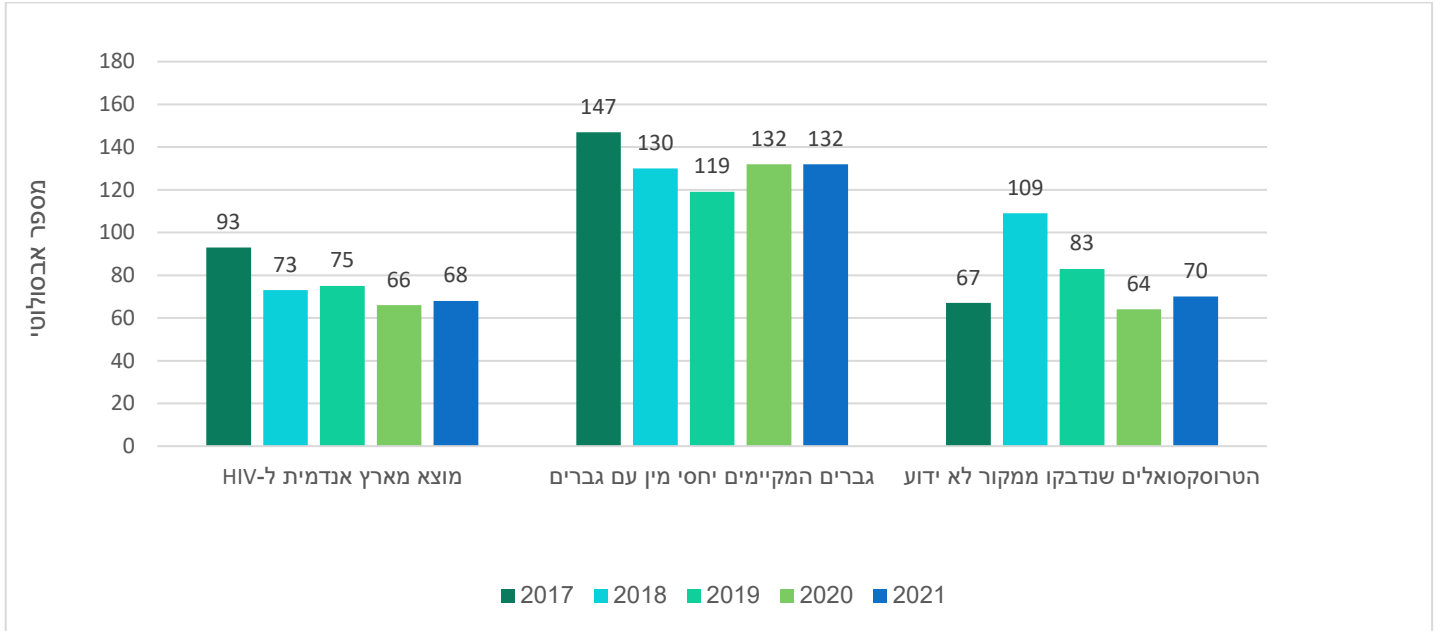
MINISTRY OF HEALTH
PUBLIC HEALTH DIRECTORATE
DIVISION OF EPIDEMIOLOGY
DEPARTMENT OF TUBERCULOSIS & AIDS
JERUSALEM

משרד הבריאות
חטיבת בריאות הציבור
האגף לאפידמיולוגיה
המחלקה לשחפת ואיידס
ירושלים

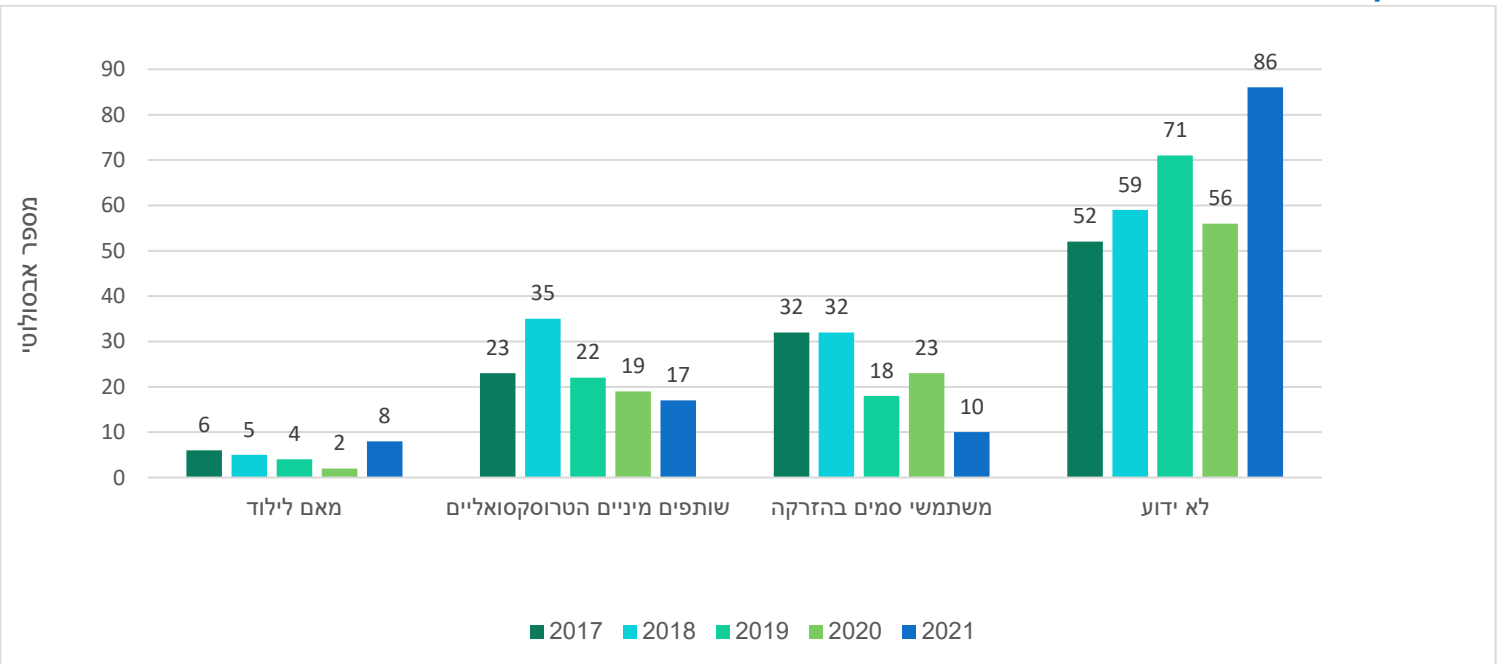
טבלה 2: מספר מצטבר של חולי איידס מדווחים, לפי מין ודרך העברה, ישראל, 1981-2021

מקרים מדווחים ב-2021	עזבו את ישראל	נפטרים	סה"כ חולי איידס	נקבה	זכר	קבוצות לפי דרכי העברה
3	12	224	344	-	344	גברים המקיימים יחסי מין עם גברים
2	8	197	290	52	238	משתמשי סמים בהזרקה
0	0	55	60	9	49	מקבלי מוצרי דם
8	37	398	747	304	443	מוצא מארץ אנדמית ל-HIV
2	0	41	64	46	18	שותפים מיניים מקבוצות מעלה
4	9	85	212	71	141	יחסי מין עם שותף מיני עם סטטוס HIV לא ידוע
0	1	21	40	22	18	מאם לילוד
1	3	52	58	7	51	אחר / לא ידוע
20	70	1,073	1,813	511	1,302	סה"כ

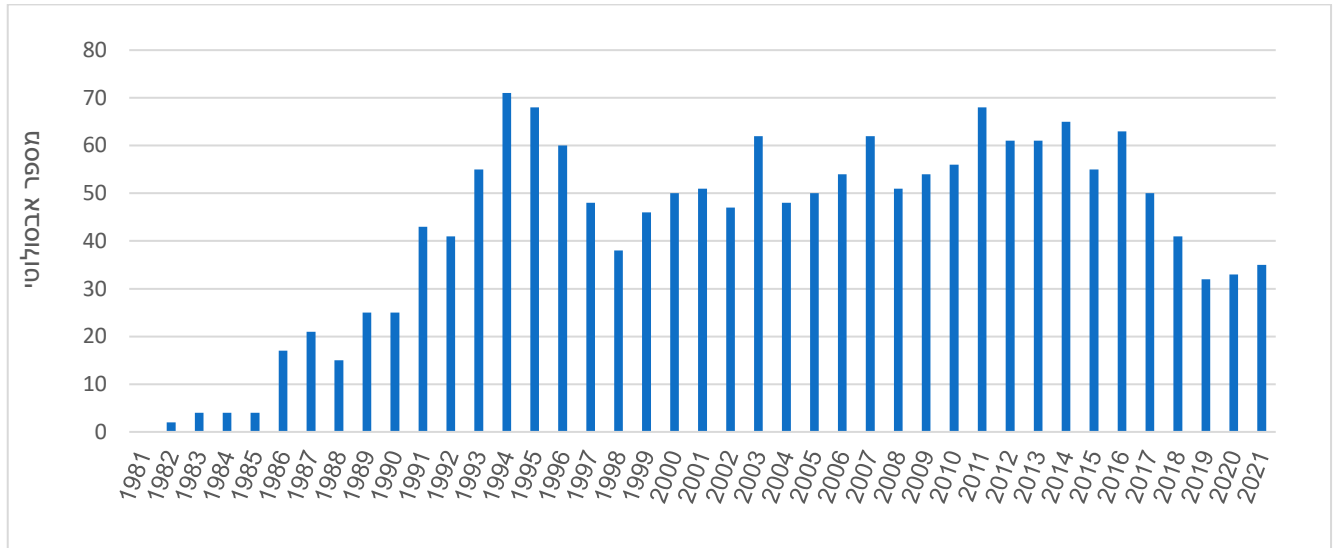
תרשים 3: נשאי HIV / חולי איידס מדווחים חדשים, לפי שנת דיווח ודרכי העברה עיקריות, ישראל 2017 – 2021

תרשים 4: נשאי HIV / חולי איידס מדווחים חדשים, לפי שנת דיווח ודרכי העברה נוספות, ישראל 2017 – 2021

תרשים 5: תמותה בקרב נשאי HIV / חולי איידס, לפי שנת תמותה, ישראל 1981 - 2021

יתכנו שינויים קלים בנתונים בשל עדכונים במרשם ה- HIV הלאומי לאחר מועד הדיווח

עורך: ד"ר דניאל שם טוב, MD, MPH, DEA

תודות:

גב' זהובית וייקסלבוים

לכל הגורמים שעזרו באיסוף ובהצלבת הנתונים שבדו"ח

ירושלים, נובמבר 2022